

Nr 18.

Av herrar Jonsson i Järvsand och Andersson i Alfredshem, om
ändring av 3 § 3 mom. lagen om folkpensionering.

1946 års folkpensioneringslag innehåller en helt ny pensionsform, benämnd sjukbidrag. I 3 § 3 mom. anges de krav, som måste uppfyllas, om sjukbidrag skall kunna utgå. Liksom vid invalidpension fordras höggradig nedsättning av arbetsförmågan, som däremot vid sjukbidrag inte behöver anses varaktig, men skall antagas bli bestående ytterligare avsevärd tid. Pensionsstyrelsen tolkar uttrycket »avsevärd tid» i enlighet med socialvårdskommitténs intentioner, d. v. s. i allmänhet minst ett år.

Vid sjukbidrag tillkommer emellertid någonting som saknas vid invalidpension, nämligen att den höggradiga nedsättningen av arbetsförmågan redan måste ha varit oavbrutet bestående minst ett år. Socialvårdskommittén motiverade främst denna bestämmelse med att framhålla den risk som fanns, att sjukbidraget annars skulle komma att i viss mån tjänstgöra som en sjukförsäkring vid sidan om den allmänna sjukförsäkringen. Dessutom ansågs det ofta svårt att kunna bedöma den sannolika tiden för nedsättningen av arbetsförmågan, innan denna varit bestående viss tid.

Sjukbidraget avsåg att täcka den lucka, som kunde uppstå mellan den tidsbegränsade allmänna sjukförsäkringen och invalidpensionen. Detta syfte skulle också i huvudsak ha nåtts, om sjukförsäkringen kunnat genomföras. Höstrikdagen 1950 tvangs emellertid av rådande statsfinansiella skäl att uppskjuta sjukförsäkringsreformen på obestämd tid.

I detta förändrade läge framstår kravet på att den nedsatta arbetsförmågan vid sjukbidragets beviljande redan måste oavbrutet ha bestått under minst ett år såsom mindre motiverat. Bestämmelsen innebär att alla långvarigt sjuka, som inte äro medlemmar i sjukkassa och som inte uppfylla det varaktighetskrav, som annars hade berättigat dem till invalidpension, men väl kraven för sjukbidrag, under sina första sjukdomsår endast ha fattigvården att vända sig till. Detta måste betecknas som en allvarlig brist i vårt annars numera ganska välordnade socialförsäkringsväsende.

Det bör därför enligt vår uppfattning övervägas, om inte 3 § 3 mom. i pensionslagen bör ändras så att sjukbidrag skall kunna utgå *omedelbart*, sedan läkare konstaterat sådan höggradig nedsättning av arbetsförmågan, som i 3 § 2 mom. sägs och vilken tillika kan anses komma att bli bestående minst ett år.

Även sedan den allmänna sjukförsäkringen genomförts, skulle pensionslagens nuvarande utformning orsaka, att sjukförsäkringen och sjukbidraget i vissa fall ej skulle komplettera varandra såsom avsetts. Anledningen härtill torde främst vara, att den höggradiga nedsättningen av arbetsförmågan ej endast måste ha varit bestående ett år utan även *oavbrutet* bestående denna tid. Härigenom kan en person, som varit sjuk i flera kortare perioder, genom tidsbegränsningen gå miste om sitt sjukkasseunderstöd utan att samtidigt uppfylla kvalifikationerna för erhållande av sjukbidrag. Det har t. o. m. förekommit fall, då en person först varit sjuk över ett år, därefter arbetat en kort tid och så åter insjuknat. Läkaren har då inte ansett sig kunna tillstyrka sjukbidrag på grund av lagparagrafen om den oavbrutna sjuktiden. Särskilt de som lida av lungtuberkulos skulle genom sin sjukdoms art ofta på detta sätt hänvisas till socialhjälp.

Om skäl anses föreligga att bibehålla tidsbestämmelsen bakåt som villkor för sjukbidrag, bör därför undersökas möjligheten att slopa ordet »oavbrutet» i 3 § 3 mom.

Med åberopande av vad sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen ville för sin del antaga följande förslag till

Lag

om ändrad lydelse av 3 § lagen den 29 juni 1946 (nr 431) om folkpensionering.

Härigenom förordnas, att 3 § lagen den 29 juni 1946 om folkpensionering fr. o. m. den 1 juli 1951 skall ha ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Gällande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

3 §.

1 mom. Rätt till — — — — — sextiosju år.

2 mom. För tid — — — — — saknad ledsyn.

3 mom. Har sådan höggradig nedsättning av arbetsförmågan som i 2 mom. sägs varit oavbrutet bestående minst ett år och kan den, utan att anses varaktig, antagas bliva bestående ytterligare avsevärd tid, skall därunder utgå folkpension i form av *sjukbidrag*.

3 mom. *Kan sådan höggradig nedsättning av arbetsförmågan, som i 2 mom. sägs, utan att anses varaktig, antagas bliva bestående minst ett år, skall därunder utgå folkpension i form av sjukbidrag.*

4 mom. Änka, som — — — — — femtiofem år.

Stockholm i januari 1951.

Sigfrid Jonsson,
Järvsand.

K. J. Andersson
i Alfredshem.